

# Pensioen Inzicht

Winter 2016/2017

## Pensioenpremie: 'Ik zie nu beter waarvoor ik het doe!'

— Ginette Carels  
*internist*

pagina 4  
**SPMS heeft vertrouwen  
in de toekomst**

pagina 6  
**Daarom is de premie-  
verhoging nodig!**

pagina 12  
**Wanneer mag u belastingvrij  
pensioen opbouwen boven een ton?**



## In deze uitgave

3

**Tevreden over uw pensioen? Resultaten klanttevredenheids-onderzoek in beeld**

4

**Geen garanties, wel vertrouwen. Een tweegesprek**

6

**Weet hoe 't zit: zo is de premieverhoging samengesteld**

9

**Hoe beïnvloedt de rentestand financiën SPMS?**

10

**Pensioen in eigen beheer: wel of niet afkopen?**

12

**Financiële vraagbaak: pensioenopbouw boven een ton bij meer dan fulltime werken**

13

**Vraag en antwoord: invloed ontwikkelingen gezondheidszorg en pensioenstelsel op SPMS**

14

### Korte berichten

- Verruiming schenkingsvrijstelling
- Nieuwe regels box 3
- Wijzigingen pensioenreglement

# Vertrouwen komt te voet...

Uit een klanttevredenheidsonderzoek van SPMS (2015) bleek dat 75% van onze deelnemers *vertrouwen* heeft in SPMS. Dat is een relatief hoog percentage, want maar liefst 2/3 van de Nederlandse werknemers heeft *weinig vertrouwen* in het eigen pensioenfonds of de pensioenverzekeraar (onderzoek Pensioenfederatie, mei 2016). Dat is niet heel vreemd: de crisis van 2008 heeft de reputatie van financiële instellingen, dus ook van pensioenfondsen een flinke knauw gegeven. Lage dekkingsgraden en herstelplannen maken het er niet beter op. Ook als we kijken naar het vertrouwen in andere financiële instituten mogen we spreken van mooie cijfers: banken scoren op een schaal van 1 tot 5 een 2,8 (Vertrouwensmonitor 2016). Het vertrouwen in verzekeraars is weliswaar gestegen, maar nog altijd erg laag, zo vertelt het Verbond van Verzekeraars.

Hoewel we dus best trots mogen zijn op die 75%, zien wij geen reden om achterover te leunen. Van de jongere deelnemers heeft 61% vertrouwen. Waar gepensioneerden SPMS een 7,9 geven, krijgen we van jongere deelnemers een 6,6. Daar valt dus nog wel wat te verbeteren.

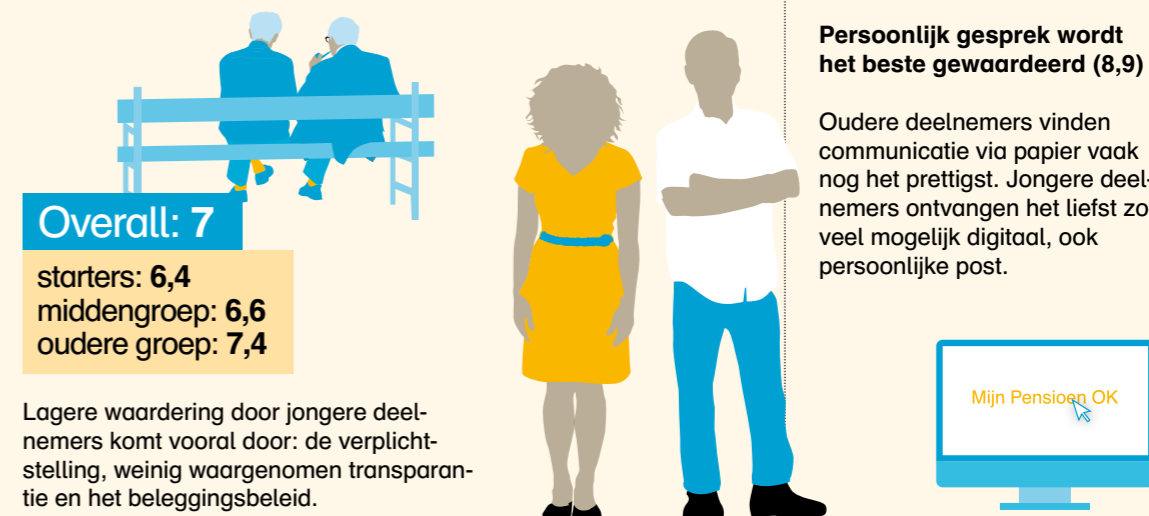
Met meer kennis over pensioen stijgt het vertrouwen in het eigen fonds, zo blijkt uit het eerder genoemde onderzoek van de Pensioenfederatie. Hier ligt een taak voor ons. Alle startende vrijgevestigd medisch specialisten krijgen daarom ook een uitnodiging voor een kennismakingsgesprek met een van onze 6 financieel planners.

SPMS vindt het belangrijk dat u weet waarom we bepaalde keuzes maken. We zijn daarom transparant over de manier waarop we uw geld inzetten. Ook willen we u meer inzicht geven in uw financiële planning. Dat willen we bereiken met heldere, relevante informatie. SPMS blijft zich inspannen om uw vertrouwen in het fonds te behouden en waar te maken.



**Micon Bijl**  
Voorzitter bestuur SPMS

# Tevreden over uw pensioen?



## Financieel beleid: 7,4

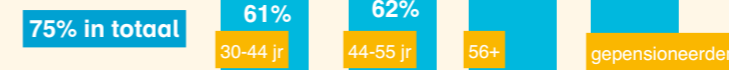
Ca. 75% van de actieve deelnemers vindt SPMS een stabiel en financieel gezond fonds; starters zijn neutraal hierover, 96% van de gepensioneerden vindt SPMS stabiel en financieel gezond.



## BPMS en VvA

80% van de deelnemers weet dat er een VvA is, 41% weet wie de eigen afgevaardigde is.

### Vertrouwen in SPMS:



Vertrouwen wordt gewekt door:

- niet korten
- manier van communiceren
- jaarlijkse indexatie van pensioen

Wantrouwen komt vaak door wantrouwen in de financiële sector in het algemeen. Jongeren hebben vaker een slecht beeld van het fonds (komt meestal door verplichtstelling).

## Pensioenbewustzijn

**98%** vindt inzicht in pensioen belangrijk, **12% van de actieve deelnemers** geeft aan niet voldoende op de hoogte te zijn van de eigen pensioensituatie.

Starters zijn het minst op de hoogte van hun pensioenregeling bij SPMS: **36%** geeft aan onvoldoende inzicht te hebben. **34% van de starters** maakt zich zorgen over zijn financiële situatie na pensionering.

SPMS kijkt met vertrouwen vooruit

# ‘Pensioen is investeren in je toekomst’

Negatieve berichten over pensioen volgen elkaar op: geen indexaties en mogelijk kortingen. Garanties kunnen fondsen al helemaal niet meer geven. Het goede nieuws: SPMS doet het helemaal niet slecht. Een gesprek met bestuurder Cunera Kiewiet en chirurg Mike Liem over pensioen, leeftijd ... en vertrouwen.

**Cunera Kiewiet:** Het klanttevredenheidsonderzoek laat zien dat jongere deelnemers minder vertrouwen hebben in SPMS dan oudere. Toch heb ik niet het gevoel dat er een generatiekloof is bij SPMS. De jong-oud tegenstelling speelt minder dan bij andere fondsen, ook omdat we een heel specifieke beroepsgroep zijn.

**Mike Liem:** Ik kan me voorstellen dat jongeren minder vertrouwen hebben in hun pensioen doordat ze zich vooral laten leiden door de berichten in de media. Het zou goed zijn uit te leggen op welke punten SPMS afwijkt van de grote pensioenfondsen waar het altijd over gaat.

**Cunera Kiewiet:** Ik proef wel zorgen, maar dat komt vooral doordat de tijden anders zijn. Tegenwoordig is het voor beginnende medisch specialisten lastiger dan voorheen om een financiële buffer op te bouwen en lenen gaat moeizamer in de huidige tijd. De premie is voor een aantal deelnemers een behoorlijke opgave. Hierdoor bouwen jongeren minder vermogen op naast het basispensioen. De mensen die nu met pensioen gaan, hebben vaak de garantie van hun goodwill en hebben over het algemeen hun hypotheek afgelost. De zekerheden die er waren zijn voor de jongeren een stuk minder.

**Mike Liem:** Ik kan niet overzien hoe de situatie rond generaties is bij SPMS. Maar het is wel heel moeilijk om beloftes te doen voor de toekomst.

**Cunera Kiewiet:** De toekomst voorspellen kan niemand en je moet met bepaalde modellen werken. Die geven geen garantie, maar we proberen wel zo goed mogelijk vooruit te rekenen, rekening houdend met de mensen die nu een pensioen ontvangen en zij die nog pensioen opbouwen. We proberen heel goed rekening te houden met alle leeftijdsgroepen. Kortom is ook nog nooit gebeurd, en dat scheidt vertrouwen. Maar of dat vol te houden is ...? Er zijn veel onzekere factoren.

**Mike Liem:** Als ik anderen vertel wat ik aan premie inleg en dat ik daar een basispensioen voor terugkrijg, dan vragen ze: kun je het niet zelf regelen? Ik heb in minder tijd meer opgebouwd bij andere pensioenfondsen.

**Cunera Kiewiet:** Als er geen verplicht pensioenfonds zou zijn, en er dus niet collectief een basispensioen wordt opgebouwd, is er grote kans dat collega's straks geen voorzieningen hebben. Dat is ook wat je ziet bij zzp'ers. Nu is er in elk geval een basisvoorziening. Daarnaast moet je zelf kijken of je nadere voorzieningen treft. Het is nog niet zo gemakkelijk jongere mensen hiervan bewust te maken. In november hadden we een symposium over de financiële planning, maar je ziet dat er vooral oudere deelnemers waren.



**Mike Liem:**  
‘Pensioen is geen sexy onderwerp’

**Mike Liem:** Jonge mensen willen niet met pensioen geassocieerd worden, het is geen sexy onderwerp. Gebrek aan tijd speelt ook een rol.

**Cunera Kiewiet:** Toch hebben medici het veel over geld, over de dure sporten van hun kinderen, over beleggen ... Mensen zijn vooral bezig met nu, en niet met de toekomst. Maar net zoals je beslist of je een huis van 2, 3, 4 ton of een miljoen gaat kopen, zo moet je ook nadenken over hoeveel je opzij moet zetten voor later. Ik ben wel eens bang dat mensen dat te weinig doen. Een actieve houding tegenover pensioen is een investering in een bestendige toekomst, ook al is die nog ver weg.

## Cunera Kiewiet: ‘Maar er moet geld overblijven voor later...’

**Mike Liem:** Je hebt wel gelijk dat het in maatschapsvergaderingen en in de wandelgangen vaak over geld en investeren gaat. In feite heeft pensioen daar ook mee te maken. Misschien is het beter om meer op locatie aanwezig te zijn als pensioenfonds. Ook zou het duidelijker mogen zijn voor deelnemers wie hun afgevaardigde is bij BPMS, zodat er meer onderling contact is.

**Cunera Kiewiet:** Toevallig heeft het bestuur het erover gehad om de afgevaardigden in de stafvergaderingen kort een update te laten geven van de financiële situatie bij het pensioenfonds.

**Mike Liem:** Dat zou goed zijn. Al is er een moment dat je moet accepteren dat je niet méér kunt doen. De kosten moeten ook in verhouding blijven. Lage kosten zijn belangrijk voor het vertrouwen. De maandelijkse rekening bijvoorbeeld was eerst op wel heel duur papier geprint... Digitaal is ook prima!

**Cunera Kiewiet:** Daar gaan we ook naar toe, al zal het je verbazen hoeveel mensen toch een papieren factuur willen hebben. Maar we letten zeker op de kleintjes, want we worden afgerekend op de kosten per deelnemer per jaar. We zijn voortdurend aan het passen en meten om zoveel mogelijk rendement te halen tegen zo laag mogelijke kosten. Dat is de basis om vertrouwen te krijgen en te behouden.



**Naam** Cunera Kiewiet (links)  
**Leeftijd** 43  
**Functie** longarts  
**Ziekenhuis** Noordwest Ziekenhuisgroep

**Naam** Mike Liem  
**Leeftijd** 48  
**Functie** (lever- en pancreas)chirurg  
**Ziekenhuis** Medisch Spectrum Twente

# Jaarlijkse premieverhoging: *nuttig én noodzakelijk!*

Als deelnemer van SPMS betaalt u elke maand pensioenpremie. Die premie gaat op 1 januari van elk jaar een stapje omhoog, terwijl uw inkomen mogelijk niet toeneemt. Waarom is deze jaarlijkse premieverhoging nodig? En wat krijgt u ervoor terug als u met pensioen gaat?

In 2017 gaat de premie voor deelnemers met een partner met circa 1,2% omhoog en voor deelnemers zonder partner met circa 0,5%. Wanneer het bestuur besluit de premie aan te passen, weegt het diverse factoren mee in de beoordeling. De belangrijkste daarvan zijn:

## 1 Aanpassingscoëfficiënt

Dit is de factor die ervoor zorgt dat de pensioenopbouw meegroeit met de loonontwikkeling. Daarbij kijken we naar de loonontwikkeling van ambtenaren en de inkomensontwikkeling van specialisten. De loonstijging van ambtenaren is bijna 3,7% en de inkomensontwikkeling van specialisten is 1,45%. Hierbij gaan we ervan uit dat de specialisteninkomens gelijke lijn houden met de verhoging van het macro-kader voor de gezondheidszorg. De verhoging van de ambtenarensalarissen is dit jaar hoger ter compensatie van de achterblijvende loonontwikkelingen in de voorgaande jaren (zie figuur 1). Daarom heeft het bestuur besloten om de pensioenopbouw voor 2017 te laten meegroeien met de inkomensontwikkeling van specialisten: 1,45%. Dat betekent dat de pensioenpremie in 2017 ook wordt verhoogd met dat percentage. U krijgt daardoor ook 1,45% meer opbouw.

## 2 Levensverwachting

We zien dat mensen steeds langer leven en pensioenfondsen daardoor gemiddeld steeds langer pensioen uitkeren aan deelnemers. Om goed te kunnen inschatten hoe de levensverwachting zich ontwikkelt, gaan we niet alleen uit van de sterfdebellen die op dit moment beschikbaar zijn. Ook de toekomstige ontwikkeling van de levensverwachting van de SPMS-deelnemers weegt mee. Als die nog weer hoger is dan de huidige levensverwachting, heeft dat gevolgen voor de premiehoogte. Uit het laatste onderzoek overlevingsgrondslagen van SPMS van oktober 2016 is gebleken dat de levensverwachting van mannelijk deelnemers afneemt en van vrouwelijke deelnemers juist toeneemt. SPMS heeft meer mannelijke deelnemers dan vrouwelijke deelnemers (verhouding circa 70:30). Dit zorgt voor een daling van de doorsneepremie voor deelnemers zonder verzekerde partner (-0,5% in 2017) en een stijging van de doorsneepremie voor deelnemers met verzekerde partner (+0,3% in 2017).

## 3 Buffer

De buffer die het fonds moet aanhouden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen is licht gedaald. Voor de pensioenpremie van 2017 betekent dat een verlaging van 0,8%.

### Premie 2017 in euro's:

Volledige opbouw	Opting out
Met verzekerde partner € 29.809 (was € 29.464) +1,17%	Met verzekerde partner € 22.432 (was € 22.170) +1,18%
Zonder verzekerde partner € 24.795 (was € 24.641) +0,6%	Zonder verzekerde partner € 18.597 (was € 18.481) +0,5%

## Waar hangt uw premie nog meer van af?

Op individueel niveau wordt uw pensioenpremie beïnvloed door de volgende factoren:

### Uw inkomen

Daarbij kijken we of u zelfstandige bent of werknemer (hieronder valt u ook als dga in uw eigen BV).



### Uw deeltijdfactor

Werkt u fulltime (1.750 uur of meer per jaar) of werkt u parttime?



### Uw eventuele partner

Als u een verzekerde partner heeft, betaalt u ook premie voor het partnerpensioen.

### Of u heeft gekozen voor opting-out

In 2012 heeft SPMS de pensioenopbouw met één derde verhoogd. Als u toen al pensioen opbouwde, had u de mogelijkheid om daarvan af te zien (opting-out). U bouwt dan een lager pensioen op en betaalt daarvoor ook een lagere premie.

## Wat krijgt u ervoor terug?

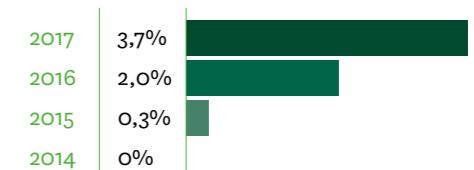
Met uw premie bouwt SPMS pensioenvermogen voor u op. Hieruit financiert het fonds de jaarlijkse verhoging van uw opgebouwde pensioen met 3%. Daarnaast zijn nabestaandenpensioenen verzekerd en loopt uw pensioenopbouw door wanneer u onverhoopt arbeidsongeschikt wordt. Door uw premie te beleggen krijgt u, naar alle waarschijnlijkheid, veel meer dan uw betaalde inleg terug. Het is dan ook te verwachten dat uw premie daarmee beter rendeert dan wanneer er alleen wordt gespaard.

## Uw koopkracht

De afgelopen jaren heeft SPMS steeds het nominale pensioen (een pensioen dat na ingang gelijk blijft en niet wordt geïndexeerd of verhoogd) plus minimaal 3% indexatie kunnen betalen. In die tijd is de inflatie heel laag geweest. De indexatie van SPMS was fors hoger dan de inflatie. Ook over een langere periode gezien heeft SPMS gezorgd voor meer dan voldoende inflatievergoeding. Sinds 1973 heeft SPMS gemiddeld 6,0% per jaar aan toeslag verleend, terwijl de gemiddelde inflatie over die periode slechts 3,2% per jaar is geweest. De extra vergoeding boven op de inflatie zorgde ervoor dat de koopkracht meer dan op peil bleef. Ook het komend jaar zal dat het geval zijn.

figuur 1

## Loonontwikkeling ambtenaren





**Naam:** Ginette Carels  
**Leeftijd:** 48 jaar  
**Functie:** Internist  
**Ziekenhuis:** Ikazia Ziekenhuis, Rotterdam  
**Burgerlijke staat:** Gescheiden, 2 kinderen van 17 en 14 jaar

**Ginette Carels bouwt pensioen op bij SPMS sinds 2003. Ook zij ziet de pensioenpremie elk jaar wat omhoog gaan. Hoe kijkt zij aan tegen de premie die ze afdraagt? Zij liet de Financiële Scan doen en besloot naar aanleiding daarvan een extra voorziening te treffen.**

‘Ik bouw nu 13 jaar pensioen op. Zeker in het begin, toen ik startte als specialist, vond ik de premie erg hoog. En als je na het eerste jaar kijkt hoeveel je hebt opgebouwd, dan valt dat tegen. Inmiddels bevind ik me meer in het midden van mijn loopbaan en zie ik beter waar ik het voor doe.’

In 2012 heb ik gekozen voor ‘opting-out’. Daardoor betaal ik een lagere premie dan collega’s die dat niet hebben gedaan. Ik schrok wel van de vergelijking met jongere collega’s. Specialisten die na 2012 zijn gestart, bouwen meer pensioen op, maar zij betalen ook een hogere premie. Let wel, als specialist heb je niet alleen te maken met een stijgende pensioenpremie, ook de premie voor mijn AOV gaat omhoog. Al met al ben ik blij dat ik nu meer te besteden heb en voor de toekomst een redelijk pensioen opbouw. Dat geeft me de mogelijkheden om comfortabel te wonen en de komende jaren bijvoorbeeld een deel van de studies van de kinderen te betalen.

De Financiële Scan maakte me wel duidelijk dat ik er verstandig aan doe extra vermogen op te bouwen, naast het SPMS-pensioen. Bijvoorbeeld door zo risicovrij mogelijk te beleggen. Het is maar goed dat ik de scan nu heb laten doen. Ik ben me bewust geworden van mijn keuzes en heb nu nog voldoende tijd om iets op te bouwen.’

## Lage rente beïnvloedt financiën



**Welke factoren zijn van invloed op de financiële positie van SPMS? De lage rente van de laatste jaren speelt een belangrijke rol.**

Rente is in feite niets anders dan de prijs van geld. Als er veel vraag is, zal de rente stijgen en als er veel aanbod is, zal de rente dalen. Het aanbod van geld is de afgelopen jaren fors gestegen. Voor een deel komt dit doordat er wereldwijd sprake is van een vergrijzende bevolking. Oudere mensen consumeren minder en sparen meer. Daarnaast bestond de afgelopen jaren grote economische onzekerheid. In onzekere tijden houden mensen meer reserves aan. Dit geldt ook voor ondernemingen, die daardoor minder investeren. Dit alles heeft een drukkend effect op de rente.

Het beleid van centrale banken wereldwijd versterkt dit effect. Centrale banken hebben in de afgelopen jaren de rente verlaagd, waardoor het mogelijk was voor banken om goedkoop geld te lenen. Dat heeft ertoe geleid dat in sommige gevallen banken zelfs moeten betalen als ze een tegoed aanhouden bij de centrale bank. Het idee hierachter is dat banken meer geld uitlenen aan bedrijven en particulieren om zo investeringen en consumptie aan te zwengelen. Centrale banken voeren dit beleid nog steeds.

### Lage rente – positief en negatief

Allemaal ontwikkelingen dus die zorgen voor een fors dalende rente. Overigens speelt deze trend al enkele decennia. Voor pensioenfondsen had de dalende rente een aantal positieve effecten. Bij een dalende rente stijgen obligaties in waarde. Daardoor is het rendement op beleggingen in obligaties zeer hoog geweest. Zolang de rente daalt, kunnen pensioenfondsen op obligaties een aantrekkelijk rendement halen, zelfs als de rente laag is. Bovendien betekent een lage rente vaak een hoger rendement op aandelen en onroerend goed. Dat zijn aantrekkelijke beleggingscategorieën omdat de vergoeding gemiddeld hoger is dan op obligaties.

Dit verklaart onder andere waarom pensioenfondsen veel geld in kas hebben. Maar er is ook een keerzijde. Als een pensioenfonds nieuw (premie)geld belegt in obligaties, dan is de vergoeding op de nieuwe obligatie lager dan op oudere obligaties.

De lage rente heeft als consequentie dat pensioenfondsen nu meer geld nodig hebben om in de toekomst de pensioenen te kunnen uitkeren. Pensioenfondsen zijn wettelijk verplicht om voor het berekenen van hun verplichtingen te rekenen met een fors lagere rente. Met deze rekenmethode zorgen de fondsen ervoor dat er ook voor de toekomstige generaties voldoende geld in kas is. Voor meer informatie over de gevolgen van de lage rente voor uw pensioen, zie de webcast op [www.SPMS.nl](http://www.SPMS.nl)

### De financiële positie van SPMS

Deze ontwikkelingen zijn van belang voor alle pensioenfondsen, dus ook voor SPMS. Ook SPMS moet meer geld in kas hebben, om hetzelfde pensioen te kunnen betalen. De financiële positie van SPMS is beter dan die van veel andere pensioenfondsen. SPMS belegt om extra rendement te genereren, ook gelet op de doelstelling van extra toeslagen (winstdeling) bij een dekkingsgraad hoger dan 130. Dit heeft wel tot gevolg dat SPMS volgens de regels een stevige buffer moet hebben. De 12-maandse gemiddelde dekkingsgraad die SPMS eind maart 2016 had, was net lager dan de wettelijke vereiste buffer. SPMS moet binnen een termijn van zeven jaar weer boven die vereiste buffer komen. Dat is geregeld in een zogenoemd herstelplan. SPMS mag in die periode geen risico toevoegen aan de beleggingsportefeuille, totdat SPMS weer boven de vereiste buffer komt.

De dekkingsgraad eind november bedroeg 119%.  
 Voor de actuele dekkingsgraad zie [www.spms.nl](http://www.spms.nl)

# Pensioen in eigen beheer: afkopen of doorsparen?

Heeft u pensioen opgebouwd in uw eigen bv? Dan staat u de komende jaren voor de keus of u dat pensioen afkoopt of niet. Met ‘gemiddelde specialist’ Maarten van der Meer als voorbeeld, laten we zien welke keuzes u kunt maken en welke overwegingen daarbij een rol spelen.



Als directeur-grootaandeelhouder (dga) heeft Maarten van der Meer een aantal jaren pensioen in eigen beheer opgebouwd. Dat was tot voor kort een interessante manier om naast zijn SPMS-pensioen een extra oudedagsvoorziening op te bouwen. Op 31 december 2015 was de fiscale waarde van de pensioenverplichting 300.000 euro. De commerciële waarde bedroeg 600.000 euro.

Op 1 januari 2017 wordt, naar alle waarschijnlijkheid, de huidige mogelijkheid voor pensioenopbouw in eigen beheer afgeschaft. Tegelijkertijd met de afschaffing van de opbouw van het pensioen in eigen beheer krijgt Van der Meer de keuze om het pensioen opgebouwd tot en met 31 december 2015 zonder fiscale gevolgen af te waarden van de hogere commerciële waarde naar de lagere fiscale waarde. Hij kan er ook voor kiezen om het al opgebouwde pensioen te laten staan. Als hij kiest voor de afwaardering naar de lagere fiscale waarde moet hij vervolgens kiezen of hij de pensioenverplichting afkoopt, of deze omzet in een spaarvoorziening.

## 1. Pensioen afkopen

De nieuwe wet biedt Van der Meer de mogelijkheid zijn opgebouwde pensioenrechten fiscaalvriendelijk af te kopen in 2017, 2018 of 2019. Dat wil zeggen: hij betaalt loonbelasting en houdt een nettobedrag over. Daarbij geldt een vrijstelling die per jaar afneemt. Hoe sneller hij afkoopt, hoe groter zijn voordeel is.

Hoeveel loonbelasting moet Van der Meer afdragen?

Bij afkoop in het jaar	2017	2018	2019
Fiscale waarde	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Vrijstelling	34,5%	25%	19,5%
Loonbelasting verschuldigd over	65,5% van € 300.000 = € 196.500	75% van € 300.000 = € 225.000	80,5% van € 300.000 = € 241.500
Verschuldigde loonbelasting bij 52%-tarief	€ 102.180	€ 117.000	€ 125.580
Nettobedrag	€ 197.820	€ 183.000	174.420

## Wanneer is afkoop interessant?



Bij de keuze tussen afkoop of doorsparen zijn fiscale argumenten belangrijk, maar wellicht niet doorslaggevend. Het hangt ook af van uw persoonlijke situatie en wensen. Of u wilt liever geen onzekerheid meer over pensioen in eigen beheer. Afkoop is bijvoorbeeld interessant als u:

- een rekening-courantschuld heeft bij uw bv die u wilt aflossen;
- uw hypotheek geheel of gedeeltelijk wilt aflossen;
- een duidelijk doel voor ogen heeft voor het geld dat vrijkomt. U wilt het bijvoorbeeld gaan beleggen als aanvulling op uw SPMS-pensioen, of schenken aan uw kinderen.

## 2. Pensioen omzetten in oudedagssparen

De tweede mogelijkheid is om de pensioenverplichting om te zetten in oudedagssparen. Dit is een goede keus als Van der Meer niet voldoende financiële middelen in zijn bv heeft om direct de verschuldigde loonbelasting bij afkoop af te dragen. In de spaarvariant blijft het geld in zijn bv. Verder opbouwen is niet mogelijk, maar het bedrag van 300.000 euro wordt wel elk jaar ‘opge-rent’ met de marktrente. De waarde van de reserve neemt dus ieder jaar toe met de marktrente. Stel dat op het moment dat Van der Meer de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt, het gespaarde bedrag is opgelopen naar 400.000 euro. Zijn bv kan dit bedrag in twintig termijnen uitkeren. Daarbij wordt rekening gehouden dat over het nog niet uitgekeerde bedrag ook de wettelijke rente wordt bijgeschreven. Hij kan er ook voor kiezen om met dit bedrag een lijfrente bij een bank of verzekeraar aan te kopen. De uitkering valt in box 1, Van der Meer betaalt er op dat moment inkomstenbelasting over. Dit kan gunstig zijn als hij na zijn pensionering in een lagere belastingschijf valt.

### Gevolgen voor de partner

Van der Meers adviseur wijst hem er verder op dat de keuze die hij maakt, ook gevolgen kan hebben voor zijn partner. Voor de afwaardering van de commerciële reserve naar de fiscale reserve heeft hij toestemming van zijn partner nodig. En bij een echtscheiding kan dit nog lastiger zijn. Als een ex-partner recht heeft op een deel van de pensioenaanspraken, is niet alleen de instemming van de ex-partner vereist, maar zal de ex-partner ook moeten worden gecompenseerd. Hier kan ook sprake van zijn in de situatie dat de dga gehuwd is buiten gemeenschap van goederen.

## Ons advies

Als Van der Meer niet tot actie overgaat, blijft het pensioen in eigen beheer bestaan, waarop de huidige regels van toepassing blijven. Er mag alleen niet meer aan de pensioenreserve worden toegevoegd. Net als Maarten van der Meer moet iedere dga met een pensioenvoorziening in eigen beheer beslissen wat hij doet. Wilt u meer weten over afkoop en wat dat betekent voor uw oudedagsvoorziening? Maak dan een afspraak met één van de financiële planners van SPMS.

Per telefoon  
(030) 693 76 80  
of via e-mail:  
advies@spms.nl

Eind december heeft staatssecretaris Wiebes de Eerste Kamer gevraagd het wetsvoorstel tot afschaffing van Pensioen in Eigen Beheer (PEB) uit te stellen. Kijk voor de actuele stand van zaken op [www.spms.nl](http://www.spms.nl)

In deze rubriek geeft een financieel planner van SPMS antwoord op een vraag uit de praktijk. Deze keer een vraag die weliswaar niet vaak voorkomt, maar voor een aantal deelnemers relevant kan zijn: **wanneer kunt u pensioen opbouwen over een inkomen boven 100.000 euro? En zijn de ingelegde premies dan wel fiscaal aftrekbaar, gezien de maximering van het pensioengevend inkomen?**

## Pensioen opbouwen boven een ton?

De overheid heeft grenzen gesteld aan het belastingvrij opbouwen van pensioen. Sinds 2015 is het pensioengevend inkomen gemaximeerd op 100.000 euro. Voor het inkomen boven de 100.000 euro kunt u ingelegde pensioenpremie niet meer aftrekken van de belasting. Toch zijn er in de praktijk situaties waarin het iets anders ligt. De grens geldt namelijk per inkomstenbron. Als u meerdere (parttime) dienstbetrekkingen hebt, of een baan combineert met ondernemerschap, waarbij de parttimefactor tezamen groter is dan 100%, kunt u voor meer dan 100.000 euro opbouwen.

Bij de invoering van de wet zijn hierover Kamervragen gesteld. In de antwoorden van staatssecretaris Wiebes staat letterlijk dat de aftoppingsgrens per dienstbetrekking geldt. Daardoor kan het voorkomen dat iemand met meerdere dienstbetrekkingen, die meer dan fulltime werkt, in totaal hoger uitkomt dan 100.000 euro. Mensen hoeven in dat geval niet bang te zijn dat een gedeelte van de pensioenpremie achteraf niet aftrekbaar blijkt te

zijn, zolang zij in totaal voor meer dan 100% werken. Wiebes wijst er wel op dat er sprake moet zijn van een 'reële situatie'. Constructies die erop zijn gericht om de grens te ontlopen, zijn uiteraard niet toegestaan.

### Weinig voorkomend probleem

In de praktijk hebben maar weinig deelnemers van SPMS te maken met deze situatie. De meeste medisch specialisten werken volledig vanuit een eigen bedrijf. Enkele specialisten combineren hun praktijk bijvoorbeeld wel met een aanstelling als hoogleraar. Bij psychiaters komt nog weleens een combinatie voor van een parttime praktijk met een aanstelling bij een ziekenhuis of zorginstelling.

Uw opbouw bij SPMS zelf is zodanig vastgesteld dat die bij elke inkomensklasse binnen de fiscale grenzen blijft. Hierbij is rekening gehouden met uw eventuele deeltijdfactor. Dit geldt dus ook als uw SPMS-inkomen boven de grens van 100.000 euro uitkomt.

Voorbeeld: een specialist werkt voor 0,6 fte in loondienst van een ziekenhuis en voor 0,6 als vrijgevestigde. Dat betekent dat hij over een inkomen van 60.000 euro pensioen kan opbouwen bij PFZW (0,6 x grens van 100.000 euro). Bij SPMS betekent een deeltijdfactor van 0,6 dat een deelnemer maximaal 60% mag opbouwen van het pensioenbedrag dat geldt in de hoogste opbouwklasse die SPMS kent.

### SPMS regelt het voor u

Bouwt u ook bij een ander fonds pensioen op? Dan hoeft u geen speciale actie te ondernemen. SPMS schaaft u automatisch in op basis van uw inkomsten waarover u bij SPMS deelneemt, en het andere pensioenfonds stemt de premie af op het loon uit die dienstbetrekking. Zorgen over de fiscale aftrekbaarheid zijn niet nodig.

Wilt u meer weten over uw pensioenopbouw? Voor een persoonlijk financieel advies kunt u contact opnemen met een van de financieel planners van SPMS via telefoon (030) 693 76 80 of per e-mail: [advies@spms.nl](mailto:advies@spms.nl).

## SPMS kiest voor geleidelijke aanpassing en niet voor revolutie

De organisatie van de gezondheidszorg verandert continu. En ook de pensioenwereld staat niet stil. Als meer specialisten voor loondienst kiezen, kan dat een risico zijn voor SPMS. Ook een hervorming van het pensioenstelsel heeft invloed op uw pensioen.

### Welke ontwikkelingen in de gezondheidszorg hebben invloed op SPMS?

SPMS is het pensioenfonds van vooral de vrijgevestigde specialisten. Specialisten in loondienst en specialisten bij academische ziekenhuizen vallen gewoonlijk onder andere pensioenfondsen. Sinds de oprichting van SPMS in 1973 speelt af en toe het risico dat een aanzienlijke groep medisch specialisten overstapt naar een functie in loondienst en dus weggaat bij SPMS. Met de integrale bekostiging die in 2015 is ingevoerd, werd dat risico reëel. De gevolgen ervan waren voor SPMS echter beperkt. Uiteindelijk zijn zo'n 400 specialisten in loondienst gegaan. Zij zijn daardoor geen deelnemer meer bij SPMS. Andersom heeft een klein aantal specialisten in loondienst de overstap gemaakt naar vrije vestiging. Verder is het deelnemersbestand van SPMS gegroeid door nieuwe aanwas. Per saldo is SPMS de afgelopen tijd dus niet gekrompen. Wel moet SPMS zich voortdurend aanpassen aan de gewijzigde omgeving. Bijvoorbeeld doordat de fiscale regels wijzigen en tegenwoordig de helft van de actieve deelnemers werkt via een eigen BV. Niettemin blijft de organisatie van de gezondheidszorg

een mogelijk strategisch risico voor SPMS. Meerdere politieke partijen hebben in hun programma opgenomen dat hun voorkeur uitgaat naar medisch specialisten in loondienst.

Een andere ontwikkeling is een geleidelijke verschuiving naar meer vrouwelijke medisch specialisten. Het toenemend aantal vrouwelijke deelnemers heeft nu nog geen grote effecten, maar de trend is ingezet. In de toekomst verandert de populatie specialisten langzaam maar zeker. In de collegebanken van de medische faculteiten zijn immers steeds meer vrouwelijke studenten te vinden. Voor SPMS betekent dat iets langer pensioen uitkeren, doordat vrouwen gemiddeld wat ouder worden. En een iets hogere premie, omdat die langer lopende uitkering ook gefinancierd moet worden.

### Wat gebeurt er met het pensioen als alle specialisten in loondienst treden?

Mochten alle medisch specialisten in loondienst treden, dan wordt SPMS een gesloten pensioenfonds. Dat wil zeggen: een fonds dat geen deelnemers meer kent die premie betalen en pensioen opbouwen, maar dat alleen pensioenen uitkeert. De overgang naar een gesloten fonds heeft geen directe gevolgen voor uw pensioen. SPMS blijft het opgebouwde vermogen beheren en uitkeren. In een gesloten pensioenfonds-scenario is er onder normale omstandigheden per saldo zelfs licht meer ruimte voor toeslagen. Dit komt omdat er op termijn minder buffer nodig is door de vergrijzing van het pensioenfonds. Daarnaast leiden we door de huidige

lage rente ook geen verlies meer op de premie. Dit ondanks het feit dat we op termijn minder beleggingsrisico's kunnen nemen in een gesloten pensioenfonds. Met een dekkingsgraad van, op dit moment 119%, is er genoeg geld in kas om alle toegezegde pensioenen uit te betalen. Wel is een gesloten pensioenfonds kwetsbaarder dan een 'normaal' pensioenfonds. Als de dekkingsgraad ooit onder de 100% uitkomt zal SPMS eerder het kortingsinstrument inzetten.

### Wat als de verplichte pensioenopbouw verdwijnt?

Een beroepspensioenfonds als SPMS is nu gebaseerd op een wettelijke verplichtstelling. Het is de vraag of SPMS kan voortbestaan zonder de verplichte deelname van medische specialisten. Als de verplichtstelling verdwijnt, zijn actieve deelnemers vrij om zelf te kiezen waar en hoe ze hun pensioen opbouwen. Het is belangrijk dat SPMS voldoende schaalgrootte behoudt. Met in totaal circa 16.000 deelnemers (inclusief slapers en gepensioneerden) is SPMS in aantal deelnemers niet heel groot. Maar met een vermogen van 9,7 miljard bevindt het fonds zich in de top 20 van pensioenfondsen in Nederland. Het draagvlak onder medisch specialisten is echter groot. Van hen is 83% lid van de beroepsvereniging BPPS. Zij ondersteunen daarmee de verplichtstelling, die daardoor geldt voor de gehele beroepsgroep. Als men de keuze aan de specialist zelf overlaat, is het maar de vraag of hij op tijd begint met pensioenopbouw.

→

## Houdt SPMS rekening met hervorming van het pensioenstelsel?

Vorig jaar presenteerde de Sociaal Economische Raad (SER) een advies waarin verschillende varianten van het huidige pensioenstelsel worden geschetst. Een stelselherziening zou de wereld van de pensioenfondsen flink kunnen opschudden. In aantal varianten is sprake van een meer individuele pensioenopbouw, maar er zijn ook nog varianten met een meer collectief karakter. Een evident voordeel van de huidige collectieve opzet is het delen van risico's. Beleggingsrisico's maar ook biometrische risico's, zoals lang leven, arbeidsongeschiktheid, een inkomen voor uw nabestaanden: bij SPMS zijn die risico's gedekt. Bovendien: door gezamenlijk pensioen op te bouwen zijn de kosten lager. SPMS is van mening dat de varianten die de SER schetst de bestaande regelingen niet moeten vervangen, maar ernaast moeten worden verkend. Zo wordt het mogelijk de voor- en nadelen op termijn te bezien.

Een ander mogelijk risico is verdere aftopping van de inkomensgrens tot welke pensioenopbouw fiscaal wordt gefaciliteerd, tot minder dan 100.000 euro. Als dat gebeurt zal ook de nieuwe jaarlijkse opbouw van SPMS lager worden en ontvangt u dus in de toekomst een lager verwacht pensioen. Boven de aftoppingsgrens is er wel de mogelijkheid van netto bijsparen, maar u moet daarvoor zelf actie ondernemen. Bovendien liggen de kosten hiervoor hoger.

## Beleid aanpassen aan veranderende omgeving

Het bestuur volgt alle ontwikkelingen op de voet en heeft twee toekomstscenario's laten doorrekenen. Het eerste scenario gaat ervan uit dat de huidige regeling in essentie wordt voorgezet. Het andere scenario is meer extreem en gaat uit van een gesloten pensioenfonds. De berekeningen wijzen uit dat we met de huidige opzet onze toezeggingen in de toekomst kunnen nakomen. Dit geldt ook voor het gesloten pensioenfonds-scenario. SPMS gaat door op de ingeslagen weg, maar houdt daarbij de ontwikkelingen goed in de gaten. Als dat nodig is, zal SPMS het beleid aanpassen aan de veranderende omgeving.

# Korte berichten

## Verruiming van de eenmalige schenkingsvrijstelling

**Wilt u geld schenken? Of heeft u een eigen woning en wil iemand anders geld aan u schenken? Dan is het goed om te weten dat er vanaf 1 januari 2017 weer een hogere eenmalige vrijstelling geldt voor de schenkbelasting voor de eigen woning. Het gaat om een vrijstelling van maximaal 100.000 euro. Wilt u hiervan gebruikmaken? Dan gelden de volgende voorwaarden:**

1. De ontvanger van de schenking is tussen de 18 en 40 jaar.
2. Bedrag van de schenking wordt gebruikt voor:
  - aankoop, verbetering of onderhoud van de eigen woning
  - aflossing van de eigenwoningschuld
  - aflossing van een restschuld van de verkochte eigen woning
  - afkoop van rechten van erfpacht, opstal of beklemming

Heeft u in 2015 of 2016 of vóór 2010 al gebruikgemaakt van een verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning? Dat wil zeggen: heeft u zelf een schenking gedaan, of u heeft een schenking ontvangen? Dan geldt er voor u een overgangsregeling. De schenking mag over drie jaar worden gespreid.

Wilt u een schenking doen? Of heeft u een schenking ontvangen? Hou er rekening mee dat u daarvan aangifte moet doen.

**Wilt u meer weten over de schenkingsvrijstelling? Kijk op [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl) of neem contact op met uw fiscalist of accountant.**

## Uw vermogen: nieuwe regels voor belasting over box 3

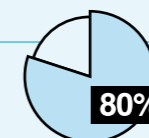
**Vanaf 1 januari 2017 gelden er nieuwe regels voor de belasting die u betaalt over uw voordeel uit uw vermogen. De Belastingdienst gaat in box 3 werken met schijven. Dus hoe hoger uw vermogen, hoe meer belasting u betaalt.**

U betaalt belasting over uw voordeel uit een deel van uw vermogen: de zogenoemde grondslag sparen en beleggen (box 3). Dat is de waarde van uw bezittingen min de waarde van uw (box 3) schulden min uw heffingsvrij vermogen.

U betaalt geen belasting over de werkelijke opbrengst, maar over een percentage van de grondslag sparen en beleggen. Met dat percentage berekent u uw voordeel over sparen en beleggen. De Belastingdienst gaat ervan uit dat u meer voordeel heeft naarmate uw grondslag sparen en beleggen hoger is. Bij iedere volgende schijf geldt daarom een hoger percentage om uw voordeel te berekenen.

	Bedrag	Rendement	Belasting
Vrijstelling	€ 25.000		
Vermogen tot	€ 100.000	2,87%	0,86%
Van	€ 100.000 tot € 1.000.000	4,60%	1,38%
Vanaf	€ 1.000.000	5,39%	1,62%

## Bestuur BPMS



Op 1 april 2017 zullen twee nieuwe BPMS-bestuursleden aantreden: De heer *dr. K.W.E. Hulswé*, werkzaam als chirurg in het Zuyderland MC en de heer *H.M. Plokker*, werkzaam als cardioloog in het Groene Hart Ziekenhuis.

Bijna 80% van de (actieve) SPMS-deelnemers is lid van de beroepsvereniging BPMS en behartigt uw belangen bij SPMS. **Bent u nog geen lid? Kijk op [www.spms.nl](http://www.spms.nl).**

## Colofon

Redactiecommissie SPMS & APG  
 Concept en realisatie APG & Scripta Communicatie, Amsterdam  
 Vormgeving Studio Noto, Maastricht  
 Fotografie Frank Ruiters, Winand Stut  
 Drukwerk Roto Smeets Grafiservices  
 Redactieadres Redactie PensioenInzicht  
 Postbus 6003, 1005 EA Amsterdam

Dit magazine is gedrukt op 100% gerecycled, FSC-gecertificeerd papier.

SPMS streeft ernaar om correcte en actuele informatie te verstrekken. Niet altijd kan gegarandeerd worden dat de informatie juist is op het moment dat deze wordt ontvangen of dat de informatie na verloop van tijd nog steeds juist is. Daarom kunnen aan de informatie in deze uitgave geen rechten worden ontleend en wordt geen aansprakelijkheid aanvaard voor schade als gevolg van onjuiste en/of gedateerde informatie, binnen de grenzen van de Nederlandse wet.

## Wijziging pensioenreglement

**Einde 2016 zijn er twee aanpassingen in het pensioenreglement goedgekeurd waarover wij u willen informeren:**

De eerste is een technische aanpassing van de bepaling over trapcodes. Dit heeft te maken met het gebruikelijk loon. Als de fiscus die grens komend jaar niet indexeert, of met minder indexeert dan de aanpassingscoëfficiënt van SPMS, bestaat het risico dat de premiegrondslaggrens om vol op te bouwen (nu 119.280 euro) boven het gebruikelijk loon uitstijgt. Dat zou betekenen dat vrijwel alle dga's (tenzij ze hun loon aanpassen) in de SPMS-regeling een trap lager uitkomen. Daarom is nu het reglement zo aangepast dat de grenzen van de trapcodes ieder jaar door het bestuur worden vastgesteld. Voor dit jaar is besloten om de grenzen op het niveau van 2016 te laten. Dit heeft geen directe band met de premie en opbouw. Die gaan in 2017 wel stijgen met de aanpassingscoëfficiënt.

Verder is de afkoopmogelijkheid van klein pensioen geschrapt uit het reglement. Het kwam bij SPMS maar heel weinig voor dat pensioenen konden worden afgekocht, omdat de opbouw doorgaans al na een half jaar deelname boven de maximale waarde voor de afkoopgrens (456,94 euro bruto per jaar in 2016 op de pensioendatum) uitstijgt. Vanwege de verscherpte communicatieverplichtingen en daardoor toenemende administratieve kosten bij afkoop, heeft het bestuur besloten hieraan niet meer mee te werken. Overigens heeft staatssecretaris Klijnsma het plan om automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen mogelijk te maken als alternatief voor het afkopen.



## Hoeveel deelnemers?

In 2016 had SPMS 7.902 actieve deelnemers:



**5.308 mannen**

**2.594 vrouwen**

## Hoeveel uitkeringen?

4.832 deelnemers ontvingen in 2016 ouderdomspensioen. SPMS kende het afgelopen jaar aan 1.894 mensen partnerpensioen toe en aan 130 kinderen van deelnemers een wezenpensioen.



## Levensverwachting

**35 jaar**

**Mannen**  
**89,9 jaar**

(landelijk 86,6)  
In 2014 was dat 90,2

**Vrouwen**  
**92 jaar**

(landelijk 89,9)  
In 2014 was dat 91,6

**65 jaar**

**Mannen**  
**87,8 jaar**

(landelijk 85,1)  
In 2014 was dat 88,2

**Vrouwen**  
**89,8 jaar**

(landelijk 88,3)  
In 2014 was dat 89,7

## Buitenland

In 2016 woonden 758 deelnemers in het buitenland.

## Jong en oud

De jongste actieve deelnemer is 30 jaar en de oudste gepensioneerd is 102 jaar.

## 100 jaar

SPMS had in 2016 4 deelnemers van 100 jaar of ouder: 1 man en 3 vrouwen.

**Uw pensioen.  
Ons specialisme.**

[www.spms.nl](http://www.spms.nl)